

Коммуникативті дағдылар

№	Кезеңдер	Іс-әрекет алгоритмі
1	Бастапқы байланысты орнатыныз	Пациентпен сәлемдесу Танысу (Есімін/Аты және Әкесінің атын айту)
2	Ыңғайлы тұлғааралық қашықтықты орнатыныз. Тұлғааралық қашықтықты таңдау және сақтау	Тұлғааралық қашықтықты 45-тен 110 см-ге дейін сақтаңыз. Орындықты алыш, жанына отыру
3	Алдағы медициналық манипуляция туралы хабарлау	Кім тағайындалады Медициналық манипуляцияның мақсаты Қашан және қайды өткізіледі Кім өткізеді
4	Медициналық манипуляцияның қажеттілігі мен зиянсыздығына сендіру	Медициналық манипуляцияның қажеттілігі мен зиянсыздығын айтыңыз
5	Медициналық манипуляция процедурасын түсіндіріңіз	Процедураның реттілігін және манипуляция кезінде өзін қалай ұстай керектігін түсіндіріңіз Мүмкін болатын жағымсыз сезімдер туралы ескертініз және өзін қалай ұстай керектігін айтыңыз
6	Психологиялық байланыс орнатыныз	Табиғи мінез-құлық, науқасты тыныштандыру, колайлы нәтижеге сенімділік, мейірімді көзқарас калыптастыру
7	Пациенттің алдағы медициналық манипуляция туралы хабардар болу деңгейін анықтау	Алдыңғы тәжірибе туралы сұраңыз
8	Қарым-қатынастың оңтайлы вербалды емес белгілерін қолданыңыз	Тыныш дауыс тембрі, дене қалпы, мақұлдау/эмпатия белгілері, жылдам қимылдар жасамау
9	Ақпаратты ұсынудың анықтығы	Сауаттылық, жүйелілік, логика Түсініксіз медициналық терминдерді қолданбау
10	Әңгімені аяқтау	Науқасқа алғыс айту және қоштасу

Орындау уақыты - 10 минут

Қатаң төсек тәртібіндегі пациенттерге медициналық күтім жасау

№	Кезеңдер	Іс-әрекет алгоритмі
1	Бастапқы байланыс орнатыныз	Бастапқы контактіні орнатыңыз. Сәлемдесу. Өзінізді тәнисстырыңыз. Сәлеметсізбе _____ Менің есімім _____
2	Қолды өндеу	Қолынызды жуыныз, құрғатыныз және тері антисептигімен өндеңіз. Стерильті қолғап киіңіз.
3	Оңтайлы психологиялық байланыс орнатыныз	Сіз өзінізді қалай сезінесіз? Бүгін қалай ұйықтадыңыз? Сізде шагымдар бар ма? Процедураны қысқаша сипаттаңыз
4	Сәйкес вербалды емес мінез- кулықты қолданыныз	Науқасқа вербалды емес қолдау көрсетіңіз. (қолды сипау, иықты сипау)
5	Процедураға дайындық	Науқасты басқалардан ширма арқылы қоршаңыз, науқастың жамбас астына клеенка қойыңыз. Судноны жылды сумен шайыңыз, судно ішінде аздап су қалдырыңыз.
6	Процедураны өткізу	<ol style="list-style-type: none"> Сол қолды науқастың бүйірінен әкеліп, жамбас аймағын көтеруге көмектесіңіз (бұл жағдайда оның аяқтары тізелерінде бүгілуі керек). Жамбас аймағы судноның ортасына келетіндей етіп, он қолыңызбен судноны науқастың жамбас астына апарыңыз. Науқасты көрпемен жауып, оны біраз уақытқа жалғыз қалдырыңыз. Науқасты жуындырып, аралықты құрғатыңыз, клеенканы алыңыз
7	Процедураны аяқтау	<ol style="list-style-type: none"> Судноның ішіндегісін дәретханаға төгіп, судноны ыстық сумен шайыңыз. Судноны дезинфекциялық ерітіндімен зарарсыздандырыңыз.

8	Процедураның аяқталуы	1. Қолғапты шешіп, оларды В класындағы медициналық қалдықтарға арналған ыдысқа салыныз 2. Қолыңызды мұқият жуыныз, майлықпен құрғатыныз
---	-----------------------	--

Орындау уақыты -10 минут

"Ауыр жағдайдағы науқасты тамақтандыру"

№	Кезеңдер	Іс-әрекет алгоритмі
1	Бастапқы байланыс орнату	Бастапқы байланысты орнатыныз. Сәлемдесу. Өзінізді таныстырыныз. Сәлеметсізбе _____ Менің есімім _____
2	Қолды өндөу	Қолыңызды жуыныз, құрғатыныз және тері антисептикімен өндөніз. Стерильді қолғап киініз.
3	Оңтайлы психологиялық байланыс орнату	Сіз өзінізді қалай сезінесіз? Бүгін қалай ұйықтадыныз? Сізде шағымдар бар ма? Процедураны қысқаша сипаттаңыз
4	Сәйкес вербалды емес мінез-құлықты қолдану	Науқасқа вербалды емес қолдау көрсетіңіз. (қолды сипау, иықты сипау)
5	Науқасты тамақтануға дайындау	<ol style="list-style-type: none"> Алдымен оны жартылай отыру күйіне ауыстыру керек. Ол үшін жастықтарды қолдануға болады. Содан кейін төсек үстелін итеріп, науқасқа тамақтануға дайындалуға уақыт беру керек. Науқастың қолын жуу керек. Жатқан науқастарды тамақтандыру кішкентай балаларды тамақтандыруға ұқсас. Науқастың мойны мен кеудесін сұлгімен жабу керек. Сұйық тағамның температурасын білегінізге бірнеше тамызу арқылы тексеру керек.
6	Науқасты тамақтандыру	<ol style="list-style-type: none"> Егер науқастың диетасында сорпа немесе басқа сұйық өнімдер болса, арнайы ішетін немесе шайнекті қолданған дұрыс. Тамақты өздігінен қабылдай алмайтын науқас үшін бұл әдіс ыңғайлы болады. Жартылай сұйық тағамдарды қасықпен беру керек. Тамақтандыруды бастамас бұрын, науқастан таңдаулы тағамдар тізбегін білу керек. Тамақтану кезінде сөйлесуді болдырмау керек. Эйтпесе, тамақ бөлшектері тыныс алу жолына түскен кезде механикалық асфиксия қаупі бар. Егер пациент ұсынылған тағамдардың берін жеуден бас тартса, оны мәжбүрлеудің қажеті жок. Қалған тағамды кейінге қалдыру керек. Науқас демалуы керек.

		<p>5. Тамақтандыру кезінде асығуға жол берілмейді. Басқа тағамды беру үшін оның қандай тағам екенін науқасқа айту қажет</p> <p>6. Қасықты төменгі ерінге тигізіп, науқастың аузына апару қажет</p> <p>7. Тағамның әр порциясын жақсылап шайнау керек, сондықтан тағам беруші науқас тағамды жұтқанша күткіншілік көрсөткізу керек.</p> <p>8. Бірнеше қасықтан кейін су ішу керек пе, жоқ па, білу керек.</p>
7	Тамақтандыруды аяқтау	<p>1. Егер науқастың ернінде тамақ қалса, оны майлышпен алып тастау керек.</p> <p>2. Тамақтандыру аяқталғаннан кейін кереуетті бастапқы күйіне келтіру керек, ал науқасты жатқан қалпына келтіру керек.</p>

Орындау уақыты -10 минут

**«ЖҮРЕК КЕНЕТТЕН ТОҚТАҒАН КЕЗДЕ МЕДИЦИНАЛЫҚ
(АУРУХАНАҒА ДЕЙІНГІ) КӨМЕК ҚОРСЕТУ» СТАНЦИЯСЫ**

№	Кезеңдер	Әрекет алгоритмі
1.	Жағдайды бағалау	Өз қауіпсіздігінде көз жеткізіп, өзінізді және зардал шегушіні қауіпсіздендіру қажет
2.	Пациенттің жағдайын бағалау	<p>1. Есін бағалау Зардал шегушіні иығынан сілкіп/шапалақтау, қатты дауыстап: «<i>Cіз мені естисіз бе? Есіміңіз кім?</i>» (есін жимаған)</p> <p>2. Тыныс алуды бағалау «Мен естімін, көремін, сеземін» қағидасы: құлағымызды мұрын-ерін үшбұрышына жақындастып, тыныс алуды тыңдаймыз, үртynда жылуды сезінеміз және кеудебұғана-емізік тәрізді бұлышқеттің ішкі шетіне өту. (тыныс жоқ)</p> <p>3. Қанайналымын бағалау Құретамырдағы пульсті пальпациялау: қалқаншабез шеміршегін пальпациялау және одан екі саусақ төмен кеудебұғана-емізік тәрізді бұлышқеттің ішкі шетіне өту. (пульс жоқ)</p>
3.	Жедел жәрдем шақыру	Атаулы көмек шақыруды өтінеміз: « <i>Aқ жейдедегі ер адам, жедел жәрдемнің реанимациялық бригадасын шақырыңыз!</i> »
4.	Жүрекке жанама массаж жасау	<p><u>1. Зардал шегушіні қатты беткейге жатқызыңыз.</u></p> <p><u>2. Қолды дұрыс қою - кеуденің төменгі үштен біріне. Саусақтарды «құлышқа» орнату, осылайша тірек қолы осы аймақта tenar және hypothenar болады. Қолды шынтақ буындарында пациенттің денесінің бетіне перпендикуляр болатындей етіп түзетіңіз.</u></p> <p><u>3. Бірінші компрессия – бұл кеуде куысының қаттылығын бағалау үшін тексеру. Қозғалыс бүкіл дene салмағымен жасалады.</u></p> <p><u>Компрессия терендігі кемінде 5-6 см.</u></p> <p><u>Компрессия жиілігі 1 минут ішінде 100-120.</u></p> <p><u>Компрессия және тыныс алу арақатынасы 30:2.</u></p>
5.	Сафардың үш есе тәсілі	<p>A. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру Зардал шегушінің басын құтқарушыға қарай (яғни өзіне қарай) абылап бұру және ауыз куысын бөрге заттардың</p>

		<p>болуына тексеру, одан әрі орамалға немесе дәкеге оралған саусақтардың көмегімен (орта және сұқ) ауыз қуысынан бөгде денені алып тастау қажет. Содан кейін басын бастапқы күйіне бұрыңыз.</p> <p>В. Басын шалқайту</p> <p>Оң қолдың алақанын мойынның астына қойыңыз. Сол қолыңызбен мандаіын ұстап, екінші қолыңызбен басын артқа шалқайтыңыз.</p> <p>С. Аузын ашыңыз және төменгі жақты қозғаңыз</p> <p>Бас бармақтың және сұқ саусақтың көмегімен төмен қарай қозғалта отырып ауыз қуысын ашу. Сұқ саусақтар төменгі жақсүйектің бұрыштарына қойылып, төменгі жақсүйекті төмен қарай жылжытады.</p>
6.	Жасанды тыныс алушы жүргізу.	<ul style="list-style-type: none"> - Қорғаныс маскасын қолдану. - Зардап шеккен адамның танауын сол қолымен жауып, оң қолымен иегін ұстап, ауыздан ауызға әдісімен екі рет терең дем алдырыңыз.
7.	ЖӘР-дің бір толық кезеңін өткізу	Реанимациялық шаралардың 5 циклін өткізу.
8.	ЖӘР тиімділігін бағалау	<p>Екі минуттық реанимациядан кейін (немесе 5 циклден кейін) реанимациялық шаралардың тиімділігін бақылау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - күретамырдағы импульсті тексеру (пульс пайды болды), - тыныс алушы тексеру (тыныс алу қалпына келтірілді), - есін бағалау
9.	Зардап шегушінің бүйірімен тұрақты қалыпқа ауыстыру	Ол үшін зардап шегушінің бір (он) қолын бүйіріне қояды, екінші (сол) қолын шынтақ буынында бүгеді, (сол) аяғын сол жағында тізе буынында бүгеді. Бұл жәбірленушінің иығы мен жамбасын 2 иінтірек әдісін қолдана отырып, жәбірленушінің бүйіріне аударыңыз.
10.	Науқастың одан әрі тәсілі	Одан әрі қолданылатын тәсілді анықтаңыз (реанимация бөліміне жеткізу, ЖӘР жалғастыру, ЖӘР тоқтату.).

Орындау уақыты -10 минут

"Көзді таңертенгілік жуу " процедуралық дағдылары

№	Кезеңдер	Іс-әрекет алгоритмі
1	Науқаспен байланыс орнату	Бастапқы контакттіні орнатыңыз. Сәлемдесу. Өзінізді таныстырыңыз. Сәлеметсізбе _____ Менің есімім _____
2	Қолды өндеу	Қолыңызды жуыңыз, күргатыңыз және тері антисептикімен өндешіз. Стерильді қолғап киіңіз.
3	Оңтайлы психологиялық байланыс орнату	Сіз өзінізді қалай сезінесіз? Бұғін қалай ұйықтадыңыз? Сізде шағымдар бар ма? Процедураны қысқаша сипаттаңыз
4	Сәйкес вербалды емес мінезд-құлықты колдану	Науқасқа вербалды емес қолдау көрсетіңіз. (қолды сипау, иықты сипау)
5	Көз дәретханасын өткізу рәсіміне дайындық	1. Стерильді науага 8-10 тампон салыңыз 2. Антисептикалық ерітінді (фурацилин ерітіндісі) 3. Таза сұлгі 4. Таза ыдыс
6	Көз дәретханасы	1. Тампондарды науага салыңыз және антисептикалық ерітінді құйыңыз 2. Тампонды аздал сығып, онымен науқастың кірпіктері мен қабактарын көздің сыртқы бұрышынан ішкі бұрышына қарай сұртіңіз, тампонды тастаңыз; 3. Басқа тампонды алып, сұртуді 4-5 рет қайталаңыз (әр түрлі тампондармен) 4. Науқастың көзінің бұрыштарындағы ерітіндінің қалдықтарын құрғақ тампонмен сұртіңіз
7	Медициналық қалдықтарды жою	1. Пайдаланылған тампондарды В класындағы медициналық қалдықтарға арналған ыдысқа тастау. 2. Қолғапты шешіп, оларды В класындағы медициналық қалдықтарды жоюға арналған ыдысқа салу
8	Процедураның аяқталуы	Қолыңызды мұқият жуып, майлықпен күргатыңыз.

Орындау уақыты -10 минут